



## LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,  
Tel. (8 5) 203 4696, faks. (8 5) 203 4692, el. p. [info@enmin.lt](mailto:info@enmin.lt), [enmin.lrv.lt](http://enmin.lrv.lt)  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr.

### LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIS TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija pagal kompetenciją parengė ir teikia pagal pateiktas pastabas patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 7 d. nutarimo Nr. 829 „Dėl Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1003, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 21<sup>1</sup>, 22 ir 75 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1002, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 9, 16, 17, 20, 21<sup>1</sup>, 22, 22<sup>2</sup>, 23, 31, 39, 41, 41<sup>1</sup>, 48<sup>2</sup>, 48<sup>3</sup>, 48<sup>4</sup>, 49, 58, 59, 67, 71<sup>1</sup>, 72, 74 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20<sup>1</sup>, 73<sup>2</sup> straipsniais įstatymo Nr. XIV-1170, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20<sup>1</sup>, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15<sup>1</sup> straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20<sup>1</sup>, 20<sup>2</sup>, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13<sup>1</sup>, 20<sup>3</sup> straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 nuostatas.

Nutarimo projektu tvirtinamose Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) atlikti šie pakeitimai:

1) Detalizuota leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę, hibridinę elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį, leidimo generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių išdavimo tvarka ir dokumentai, pateiktini šiems leidimams gauti.

2) Patikslinta leidimų išdavimo tvarka, kai su prašymu kreipiasi pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos (toliau – AIEB) statusą. Nustatyta, kad pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti AIEB statusą, kartu su prašymu dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus privalės nurodyti siekį įgyti AIEB statusą, o Taisyklėse nurodytus dokumentus galės pateikti ir vėliau, tai yra kartu su prašymu dėl leidimo gaminti elektros energiją. Patikslinimas atliktas atsižvelgiant į tai, kad Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme yra numatyta galimybė statusą įgyti tiek kartu su prašymu dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, tiek kartu su prašymu dėl leidimo gaminti elektros energiją. Be to, Elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio 2<sup>1</sup> dalyje nurodoma, kad skirstomųjų tinklų pralaidumai rezervuojami prioriteto tvarka, AIEB išskiriant kaip vieną iš prioritetinių subjektų. Būtent dėl šios priežasties prašoma siekį nurodyti jau teikiant prašymą dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus.

3) Taisyklių 3 priede įtvirtinama deklaracija dėl atitikties Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>2</sup> straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams (toliau – deklaracija dėl atitikties) ir reglamentuojama, kokius dokumentus pelno nesiekiantis juridinis asmuo privalės pateikti kartu su deklaracija dėl atitikties siekdamas įgyti AIEB statusą jau turėdamas leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) leidimą gaminti elektros energiją.

4) Siekiant operatyvumo keičiant Taisykles ir įgyvendinant įstatymų nuostatas nutarta prašymo išduoti, pakeisti, patikslinti leidimą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, sustabdyti leidimo galiojimą, panaikinti leidimo galiojimo sustabdymą, panaikinti leidimo galiojimą (toliau – prašymas) ir deklaracijos nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklai ar nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo veiklai vykdyti (toliau – deklaracija) formas įtvirtinti Taisyklių 1 ir 2 prieduose, o ne įgalioti Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (toliau – VERT) tvirtinti minėtas prašymo ir deklaracijos formas. Atsižvelgiant į tai, kad buvo nuspręsta prašymo ir deklaracijos formas įtvirtinti aukštesnės galios teisės akte, VERT, įsigaliojus Nutarimo projektui, privalės koreguoti savo teisės aktus, kuriais buvo patvirtinta deklaracijos forma. Atkreiptinas dėmesys, kad prašymo forma nebuvo patvirtinta.

5) Taisyklės papildytos nuostatomis, susijusiomis su leidimų gaminti elektros energiją atsinaujinančius išteklius naudojančiose elektrinėse, įrengtose Lietuvos jūrinėje teritorijoje, ir nustatyta, kokius dokumentus reikia pateikti siekiant gauti šį leidimą bei jo sąsaja su leidimu naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, taip pat atlikti redakcinio pobūdžio patikslinimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi, Nutarimo projektas dėstomas nauja redakcija.

Įvertinant tai, kad Nutarimo projektu įgyvendinami įstatymai, kurių teisinio reguliavimo poveikis buvo įvertintas šių įstatymų projektų aiškinamuosiuose raštuose, ir tai, kad Nutarimo projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Priėmus Nutarimo projektą neigiamų teisinio reguliavimo poveikio pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektu nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Teikiamas Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo bei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte neįtvirtinamos sąvokos.

Nutarimo projektas 2023 m. sausio 16 d. buvo paskelbtas viešajam derinimui Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir išsiųstas išvadoms gauti 18 suinteresuotų subjektų.

Pastabas dėl Nutarimo projekto (TAIS Nr. 23-439) pateikė viešojo įstaiga Energetinių tyrimų agentūra, Elektrą iš saulės gaminančių vartotojų asociacija, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, Lietuvos saulės energetikos asociacija, UAB „Green Genius“, AB „Ignitis grupė“, Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, LITGRID AB, VERT, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, AB „Energijos skirstymo operatorius“, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į pateiktas pastabas. Pastabos, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje (pažymėtina, kad rinkos dalyvių pasiūlymai buvo vertinti iki 2023 m. vasario 28 d. vykusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstitucinio pasitarimo, po kurio buvo patikslintos tam tikros nuostatos ir atnaujintas Nutarimo projektas). Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos pastabų neturėjo, kitos institucijos ar organizacijos pastabų nepateikė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės

darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), 34 punkte nustatyta, kad derinimo pažymoje privaloma pateikti tik tas pastabas, į kurias nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, todėl pastabos, į kurias buvo atsižvelgta, nebuvo įtrauktos į derinimo pažymą. Teisingumo ministerijos pastabos buvo suderintos darbo tvarka ir derinimo pažymoje liko tik tos, dėl kurių nebuvo susitarta. Kitų suinteresuotųjų institucijų pastabos, į kurias buvo atsižvelgta, buvo redakcinio pobūdžio, todėl jos nebuvo derinamos darbo tvarka ir nėra įtrauktos į derinimo pažymą.

Atkreipiamas dėmesys, kad Taisyklių 6.2 papunktyje yra vartojama sąvoka „neatsinaujinantys ištekliai“, todėl Energetikos ministerija, siekdama aiškumo, paaiškina, kad šiuo metu galiojantys teisės aktai neapibrėžia neatsinaujinančių išteklių sąvokos. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta sąvoka „atsinaujinančių išteklių energija“<sup>1</sup> ir jos apibrėžtyje išvardijami atsinaujinantys neišskastiniai ištekliai. Sistemiškai vertindami teisės aktų nuostatas, manome, kad visi ištekliai, neįvardyti nurodytoje sąvokos apibrėžtyje, laikytini neatsinaujinančiais ištekliais ir papildomai apibrėžti šią sąvoką būtų netikslinga.

Atkreiptinas dėmesys, kad, atsižvelgdama į Finansų ministerijos pastabą, kurioje nurodoma, kad kartu su Taisyklių projektu turėtų būti keičiamas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“, papildant valstybės rinkliavos už Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 6–10 papunkčiuose nurodytų leidimų išdavimą, pakeitimą, patikslinimą dydžiais, Energetikos ministerija artimiausiu metu parengs ir pateiks viešam derinimui šio nutarimo projektą.

Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą, kad lydinčioje medžiagoje lieka nepagrįsta, dėl kokių priežasčių Taisyklių 3 priedo 5.1 papunktyje nėra reikalavimo, kad pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti AIEB statusą, dalyvis, be kita ko, būtų ir (ar) savivaldybės valdomos įmonės ir įstaigos, kaip tai yra numatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>2</sup> straipsnio 2 dalyje, atkreipiamas dėmesys, kad 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją 2 straipsnio 16 dalyje įtvirtinta, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos akcininkais arba nariais gali būti fiziniai asmenys, labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės (toliau – MVI) arba vietos valdžios įstaigos, įskaitant savivaldybes. Vadovaujantis Direktyvos (ES) 2018/2001 nuostatomis, savivaldybės valdomos įmonės ir įstaigos atskirai nėra išskiriamos, todėl Energetikos ministerija, siekdama išsiaiškinti, kokia apimtimi savivaldybės įmonės ir įstaigos galėtų dalyvauti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos veikloje, kreipėsi į Europos Komisiją ir gavo atsakymą, kad savivaldybės valdomos įmonės iš esmės nepatenka į subjektų, galinčių įgyti energijos bendrijos statusą, sąrašą. Europos Komisijos nuomone, savivaldybės įmonės galėtų būti laikomos MVI, jeigu atitiktų reikalavimus, nustatytus 2003 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos rekomendacijų 2003/361 dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo priedo 3 straipsnio 2 dalyje ir 3 straipsnio 4 dalyje, tai yra jeigu šiose įmonėse vietos valdžios turimas akcijų paketas yra mažesnis nei 25 % arba didesnis tais atvejais, jeigu tai yra savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas yra mažesnis nei 10 mln. Eur ir kuriose gyvena mažiau nei 5 000 gyventojų. Savivaldybių įstaigos atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos veikloje galėtų dalyvauti tuo atveju, jeigu nėra priskiriamos didelėms įmonėms. Keičiant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą, šios nuostatos bus patikslintos ir suderintos su Direktyvos (ES) 2018/2001 nuostatomis.

Teisingumo ministerija taip pat pateikė pastabą, kad Energetikos ministerija, vadovaudamasi Reglamentu, privalo užtikrinti tinkamą visų pastabų, gautų per Vyriausybės darbo reglamento 27 punkto pirmojoje pastraipoje nustatytą terminą, įvertinimą. Atkreipiamas dėmesys, kad šis terminas baigėsi 2023 m. sausio 30 d., tačiau prieš teikiant Nutarimo projektą Vyriausybei buvo sulauktos ir įvertintos visos pastabos, įskaitant ir tas, kurios buvo pateiktos po Reglamente nustatyto termino.

<sup>1</sup> 2. **Atsinaujinančių išteklių energija** – energija iš atsinaujinančių neišskastinių išteklių: vėjo, saulės energija, aplinkos energija, geoterminiai ištekliai ir vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neišskastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija.

Teisingumo ministerijos pastaba, kad lydimuoju medžiagoje lieka nepagrįsti keitimai dėl Taisyklių 9 punkte numatomų sąlygų, kad asmeniui, planuojančiam vykdyti energetikos veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, leidimas gaminti elektros energiją išduodamas, jeigu šis asmuo iki leidimo gaminti elektros energiją išdavimo momento sudarys preliminarįsias sutartis dėl ne mažiau kaip 95 procentų elektrinės įrengtosios galios perleidimo gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, ir įsipareigos ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos ne mažiau kaip 95 procentus elektrinės įrengtosios galios perleisti gaminantiems vartotojams ar asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais (sudaryti sutartis) tampa neaktuali po 2023 m. vasario 28 d. vykusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstitucinio pasitarimo pakeitus reglamentavimą šiuo aspektu ir atsisakant preliminarų sutarčių, tačiau nustatant įpareigojimą vystytojams užtikrinti, kad iki leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos elektrinės dalis, skirta veikti pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalį, turi būti perleista gaminantiems vartotojams nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais. Atkreiptinas dėmesys, kad pateiktos nuostatos dėl 95 procentų elektrinės įrengtosios galios perleidimo gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, teikiamos atsižvelgiant į galiojančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas ir į tai, kad nuo 2022 m. liepos 8 d. VERT, išduodama leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus asmenims, planuojantiems statyti, įrengti ir eksploatuoti gaminančių vartotojų saulės šviesos energijos elektrines, leidimuose nurodo, jog tokioje elektrinėje gali būti vykdoma pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas nurodyta veikla.

Taip pat pasiūlymas teikiamas atsižvelgiant ir į galiojančio Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2<sup>1</sup> dalies ir 39 straipsnio 2<sup>1</sup> dalies nuostatas, nustatančias nutolusiems gaminantiems vartotojams prioritetą tinklų pralaidumų rezervavimo atžvilgiu, ir siekiant užtikrinti sąžiningumą, ir išvengti galimo asmenų piktnaudžiavimo, kai leidimai veiklai elektros energetikos sektoriuje yra išduoti vykdyti veiklą pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas, t. y. gaminančių vartotojų, elektrinių statyba, įrengimas ir eksploatavimas, o elektrinėje būtų vykdoma su gaminančių vartotojų elektros energijos poreikių tenkinimu nesusijusi komercinė elektros energijos gamybos veikla su siekiu ją parduoti, taip pažeidžiant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13 straipsnio 10 dalies nuostatas dėl saulės šviesos energijos elektrinių, kurios naudojamos komerciniais tikslais, suminės 2 GW įrengtos galios ribojimų. Asmenims, vykdančioms veiklą pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas, yra sudarytos palankesnės reguliacinės sąlygos, todėl kai kurie elektros energijos gamintojai gali piktnaudžiauti ir pasinaudodami suteiktomis supaprastintomis procedūromis, pastatyti elektrines ir vėliau jų neperleisti gaminantiems vartotojams, o veiklą vykdyti komerciniais tikslais, todėl, kaip jau buvo minėta pirmiau, tai prieštarautų esamam reglamentavimui.

Be to, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatoje yra aiškiai įtvirtinta, kad gaminančių vartotojų ar asmenų, siekiančių jais tapti, elektrines gali statyti, įrengti ir eksploatuoti kiti asmenys, turintys leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją. Ši nuostata jau suponuoja asmenims pareigą pagal turimus leidimus pastatyti, įrengti ir eksploatuoti ne dalį elektrinės, o atlikus visus elektrinės įrengimo veiksmus, 100 procentų elektrinės galios skirti gaminantiems vartotojams. Atkreiptinas dėmesys, jog įstatymo normose nustatomos bendro pobūdžio taisyklės, o Taisyklėse jos detalizuojamos, reglamentuojama jų įgyvendinimo tvarka. Taisyklės nepakeičia paties įstatymo ir nesukuria naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios savo galia konkuruotų su įstatymo normomis. Šiuo konkrečiu atveju, siekiant, kad elektros energijos gamintojai, statantys elektrines gaminantiems vartotojams, nepiktnaudžiautų ir laikytųsi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalyje nustatytų reikalavimų ir nepažeistų Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2<sup>1</sup> dalies ir 39 straipsnio 2<sup>1</sup> dalies nuostatų, nustatančių nutolusiems gaminantiems vartotojams prioritetą tinklų pralaidumų rezervavimo atžvilgiu, Taisyklėse yra detalizuojama Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalyje įtvirtinta bendro pobūdžio taisyklė.

Energetikos ministerija darbo tvarka susiderino su Teisingumo ministerija pateiktą pastabą dėl Taisyklių 23.1 papunktyje nurodyto statybos užbaigimo akto, kuris turėtų būti pateikiamas, siekiant gauti leidimą. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad dokumentų ir informacijos, reikalingų administraciniam sprendimui priimti, reikalavimas iš asmenų turi būti teisėtas ir motyvuotas. Nagrinėjamu atveju toks reikalavimas yra pagrįstas, kadangi VERT neturi prieigos prie informacinės sistemos, kurioje skelbiami statybos užbaigimo aktai ir deklaracijos.

Į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies (darbo tvarka suderinta). Likusios pastabos, dėl kurių nebuvo iki galo susitarta:

- 1) dėl 95 procentų elektrinės priskyrimo gaminantiems vartotojams, kad lydraštyje esantis pagrindimas yra nepakankamas (patikslintas lydraštis);
- 2) dėl Nutarimo projekto įsigaliojimo (argumentai derinimo pažymoje);
- 3) dėl nuostatos formulotės dėl įgyto energetikos objekto (argumentai derinimo pažymoje);
- 4) dėl reikalavimo kartu pateikti ir Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių projektą (argumentai derinimo pažymoje).

Taip pat įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą (pasiūlymą), kad sutiktina su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2023 m. sausio 26 d. rašte išdėstytais argumentais ir prašymu pateikti teisės aktu sukeliama arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti, pakartotinai paaiškinama, kad ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaita, buvo pateikta Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir darbo tvarka suderinta. Įvertinant tai, kad Taisyklės įgyvendina ir detalizuoja šio lydraščio antroje pastraipoje nurodytus įstatymus, manytina, kad netikslinga ataskaitą pildyti pakartotinai.

Nutarimo projektas 2023 m. vasario 28 d. buvo svarstomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime Nr. 9. Sutarta, kad Energetikos ministerija atsižvelgs į Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės ir rinkos dalyvių pastabą ir išbrauks iš nutarimo 9.1.1. papunktį „9.1.1. sudaryti preliminarįsias sutartis dėl ne mažiau kaip 95 procentų elektrinės įrengtosios galios perleidimo gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais;“; įvertins Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas; pagal galimybes darbo tvarka suderins projektą su VERT, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, Gaminančių vartotojų asociacija, Energetinių tyrimų agentūra ir AB „Ignitis grupė“.

Energetikos ministerija darbo tvarka pakartotinai susiderino Teisingumo ministerijos pastabas, kuriose nurodoma, kad Taisyklių projekte nėra detalizuoti visi Elektros energetikos įstatyme numatyti reikalavimai leidimų išdavimui, t. y. nenumatyta, kad asmens planuojama vykdyti veikla atitiks energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus ir naudojamo kuro parinkimo reikalavimus, pažymime, kad nėra tikslinga nustatyti, kad išduodant leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidimus modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį būtų taikomi šie reikalavimai, kadangi pats veiklos vykdytojas pasirenka technologiją (kurą), kurią nori naudoti, taip pat ir įrangą (įrenginius), kuriuos nori įrengti, t. y. pats renkasi, kokio efektyvumo įrangą įsirengti. Energetikos ministerija sutinka su pastaba ir siekdama aiškumo, įvertins ją papildomai rengiant Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektą.

Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas ir su VERT, 2023 m. kovo 9 d. suorganizuotas viešas Nutarimo projekto pristatymas kitoms suinteresuotoms institucijoms, kurio metu buvo pristatytas atnaujintas pasiūlymas dėl reikalavimo asmenims, planuojantiems vykdyti energetikos veiklą pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas, nustatant, kad iki leidimo gaminti elektros energiją išdavimo momento elektros energijos gamybos įrenginio įrengtoji galia, skirta gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais leidimo plėtoti elektros

energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpiu turi būti perleista gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais.

Viešo pristatymo metu dalyvavę asmenys pritarė pateiktam pasiūlymui, tačiau siūlė (1) nustatyti, kad elektrinės dalis, skirta veikti pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas, 95 procentai būtų perleista gaminantiems vartotojams (Energetikos ministerijos siūlymas – 100 procentų) bei (2) suteikti galimybę elektrinę gaminantiems vartotojams paskirti 12 mėn. po leidimo gaminti elektros energiją.

Buvo atsižvelgta į pirmąjį pasiūlymą. Atsižvelgiant į viešo pristatymo metu gautus pasiūlymus dėl minimalios elektros energijos gamybos įrenginio įrengtosios galios dalies perleidimo gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, ir į AB „Energijos skirstymo operatorius“ pateiktą informaciją apie asmenų, vykdančių energetikos veiklą pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas, vidutinį šiuo metu veikiančių elektros energijos gamybos įrenginių įrengtosios galios priskyrimo intensyvumą, kuris siekia 96,8 procentus, siūloma nustatyti kad ne mažiau kaip 95 procentai elektros energijos gamybos įrenginio įrengtosios galios, skirtos gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, sutartimi nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais turi būti perleista gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, iki leidimo gaminti elektros energiją išdavimo momento.

Nebuvo atsižvelgta į antrąjį pasiūlymą. Nustatoma, kad elektros energijos gamybos pajėgumai gali būti įrengiami etapais pagal galiojantį leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, kiekviename etape leidimas gaminti elektros energiją išduodamas elektrinės galiai, perleistai nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, neviršijant leistinos generuoti galios, nurodytos leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Taip pat vyrauja praktika, kad elektrinės įrengtoji galia sutartimi perleidžiama po asmeniui išduoto elektros energijos gamybos įrenginio statybos leidimo. Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti aiškią ir tvarią plėtrą bei nuostatų dėl ne mažiau kaip 95 procentų elektrinės įrengtosios galios perleidimo gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, įgyvendinimą, siūloma palikti nuostatas, kad asmuo, planuojantis vykdyti energetikos veiklą pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas, kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją privalo Tarybai pateikti Taisyklių 4 priede nustatytos formos patvirtinimą, kad ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais perleista gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais. Tokiu būdu asmeniui būtų suteikiama daugiau aiškumo dėl gaminantiems vartotojams nepaskirtos kvotos. Taip pat tinklų operatoriams nustatoma pareiga teikti informaciją apie asmenų, vykdančių energetikos veiklą pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20<sup>1</sup> straipsnio 8 dalies nuostatas, gaminantiems vartotojams priskirtą elektrinės leistiną generuoti galią, Energetikos ministerijai ir Tarybai du kartus per metus.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Tvarios energetikos politikos grupė (vadovė Lina Sveklaitė, tel. 8 602 46 479, el. p. [lina.sveklaite@enmin.lt](mailto:lina.sveklaite@enmin.lt)), tiesioginiai rengėjai – patarėja Jevgenija Jankevič, tel. 8 602 47 359, el. p. [jevgenija.jankevic@enmin.lt](mailto:jevgenija.jankevic@enmin.lt) (leidimai modernizuoti elektrines), vyriausiasis specialistas Sergej Garbar, tel. 8 602 46 324, el. p. [sergej.garbar@enmin.lt](mailto:sergej.garbar@enmin.lt) (hibridinės elektrinės), vyriausioji specialistė Brigita Balčiūnaitė, tel. 8 656 76 511, el. p. [brigita.balciunaite@enmin.lt](mailto:brigita.balciunaite@enmin.lt) (leidimai AIEB), Energetikos konkurencingumo grupės vyresnioji patarėja Elena Mačiulaitytė, tel. 8 602 46 369, el. p. [elena.maciulaityte@enmin.lt](mailto:elena.maciulaityte@enmin.lt) (leidimai energijos kaupimo įrenginiams).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 32 lapai.
2. Derinimo pažyma, 27 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 4 l.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys

J. Jankevič, tel. 8 602 47 359, el. p. [jevgenija.jankevic@enmin.lt](mailto:jevgenija.jankevic@enmin.lt)

B. Balčiūnaitė, tel. 8 656 76 511, el. p. [brigita.balciunaite@enmin.lt](mailto:brigita.balciunaite@enmin.lt)

S. Garbar, tel. 8 602 46 324, el. p. [sergej.garbar@enmin.lt](mailto:sergej.garbar@enmin.lt)